

LLIBRES NOVETATS

Futbol i guerra en una novel·la ambientada a la Lleida del 36

‘Sense partit’, el debut literari del periodista lleidatà Jordi Guardiola

J.B.
| LLEIDA | Dissabte 18 de juliol del 1936. Si l'Associació Esportiva Lleida guanyava l'últim partit de la lliga, aconseguia el campionat. El que havia de ser el partit de la glòria per a l'equip lleidatà, conegut popularment com *el Calaveres* pel seu peculiar escut amb la calavera i les dos tíbies creuades, ni tan sols es va celebrar davant de la notícia del cop franquista, que va suposar l'inici de la Guerra Civil.

El periodista i locutor radiofònic Jordi Guardiola ha recuperat aquesta història totalment verídica, oblidada o desconeguda per a molts lleidatans, per escriure *Sense partit* (Alfazeta), una novel·la que suposa el seu debut literari i que es presentarà de forma oficial dijous que ve a la Casa de la Volta de la Seu Vella (20.00 hores). “No és una història futbolística, el futbol només és el fil conductor de la narració”, aclareix l'autor, que actualment narra els partits del Barça a Ona FM després de 16 anys sent la veu de les retransmissions de la Unió Esportiva Lleida a Segre Ràdio. També ha treballat a la secció d'esports del diari SEGRE i a Lleida TV.

El davanter del Calaveres

El protagonista principal de la novel·la és l'Anastasi, el davanter del Calaveres, fill d'un forner del carrer Sant Antoni. Aquell 18 de juliol, l'Anastasi veurà com tot el seu món s'enfonsa i com les seues il·lusions canvien d'un dia per l'altre amb

El periodista lleidatà Jordi Guardiola debuta al món literari amb la novel·la ‘Sense partit’.

l'esclat de la Guerra Civil, que provoca la suspensió d'aquell decisiu partit i fa que en comenci un de nou més important per a ell: sobreviure a les armes i a la *Lérida* franquista.

Guardiola adverteix que la trama, que es desenvolupa durant la Guerra Civil i els primers anys de la postguerra, és absolutament de ficció encara que s'ha permès la llicència d'introduir-hi alguns personatges reals,

com el republicà Víctor Torres, que en aquella època va organitzar a Lleida la columna Macià-Companys cap al front d'Aragó; el que va ser ministre franquista Eduardo Aunós; o el jugador i posterior massatgista de la UE Lleida Antoni Creus, entre d'altres. El periodista lleidatà recorda que “gràcies al documental *El braç de les fúries*” —que va codirigir a Lleida TV el 2007— ha pogut “documen-

tar i contextualitzar millor la història”.

De fet, el lector trobarà en aquesta novel·la no només episodis d'amor, amistat, retrobaments sorprenents i morts dramàtiques, sinó també una autèntica passejada històrica per la Lleida d'aquells anys tràgics, des de l'esclat de la guerra fins a la meitat de la dècada dels quaranta, amb un epíleg en l'època actual.

ART

Cal Talaveró edita una litografia dedicada al joc dels escacs

| VERDÚ | El centre d'art de Verdú Cal Talaveró ha editat una litografia de Francesc Artigau dedicada al joc dels escacs, i per commemorar la seua arribada a Catalunya, que formarà part de la seua col·lecció d'obra gràfica *Art-Visió*. Se n'han editat 90 exemplars numerats i firmats per l'artista. Es preveu que la litografia es presenti pròximament al Museu Nacional dels Escacs de Castellar del Vallès. L'obra es pot adquirir a un preu especial de 260 euros, ja que a partir de la presentació serà de 410.

CULTURA

L'Institut Ramon Llull tanca el Catalan Center de Nova York

| NOVA YORK | El Catalan Center de la Universitat de Nova York ha tancat les portes després de cinc anys difonent la cultura catalana a Nova York per raons econòmiques, segons va publicar ahir *La Vanguardia*. L'oficina, que era dirigida per Mary Ann Newman, depenia de l'Institut Ramon Llull. Segons sembla, el tancament s'ha produït perquè l'institut ja té una oficina pròpia a la ciutat nord-americana i perquè el pressupost només permetia costejar l'estructura organitzativa i no la programació.

JOSEP MIQUEL GARCIA

críticad'art

‘Catalunya Visió’

Aquests dies es parla del dipòsit de l'arxiu Xavier Miserachs al MACBA i el de l'Oriol Maspons al MNAC. Miserachs i Maspons representen bona part dels corrents de la fotografia catalana dels anys 60 i 70, però si acotem a quina fotografia ens referim, veurem que són fotògrafs de la Barcelona de l'època o de la Costa Brava. Les obres d'ambdós reproduïxen la situació social, però estan marcades per l'erotisme, pel contrast dels personatges de la *gauche divine*. Tenen una influència *pop* que els contextualitza. El mateix passa amb Leopoldo Pomés. L'erotisme és palès en Joan Colom, i si ens referim a Colita veurem passar els noms propis d'aquella època. No passa el mateix amb Francesc Català Roca

o amb Ton Sirera. Català Roca s'interessava per una realitat més pregona i fins i tot per la fotografia de viatges, com va demostrar a les seues sèries sobre la geografia espanyola. A Català Roca, com als fotògrafs esmentats, li agradava molt copsar un instant precís on la gent retratada interactués i la fotografia tingués uns protagonistes humanitzats. Fixem-nos com això no passa amb Ton Sirera en el seu projecte de *Catalunya Visió* que ara podem veure aplegat a la mostra del Morera. És evident que l'objectiu era reproduir les marques catalanes i que el paisatge rural o urbà havien de ser el motiu principal del projecte, però Ton Sirera no es limita a intentar reproduir una actitud humana, sinó que s'interessa per-

què l'home s'integri amb el paisatge de manera compacta. Difícilment trobem primers plans de rostres o anècdotes simpàtiques. En el seu disseny i maquetació són llibres d'estètica *pop*, però la fotografia de Sirera no respon a aquest criteri. És clar que això del comarcalisme a finals dels anys seixanta no era el motor de la intel·lectualitat catalana, però sí d'una generació, la de Josep Vallverdú i Sirera, militant en l'extensió del concepte de Catalunya i del seu esdevenir. Això es correspon del tot

amb la iniciativa editorial i amb l'anar i tornar de tants catalanistes que llavors aprofitaven el cap de setmana per conferenciar arreu sobre el nostre país. Ton Sirera hi creia, en aquest potencial comarcal, llunyà i distant del centralisme de la intel·lectualitat barcelonina, però quan veus aquestes imatges del *Catalunya Visió*, de seguida comprens que no podien haver estat fetes per Miserachs, Maspons o Colom. Hi apareix l'home, l'home de comarques, però no li veus els ulls. Hi és en tant que col·lectivitat.

L'home és el territori. Sembla com si realment fóssim nosaltres els que passegem per aquestes viles catalanes i fotografiem amb les nostres ulls el que hi veiem... camins de terra, construccions a mig fer o a mig desfer-se. No interessa l'anècdota sinó l'aspror de la geografia. Ara veiem les imatges emmarcades i valorem encara més el seu valor fotogràfic. *Catalunya Visió* va ser pensat com a llibre, com una seqüència d'imatges que el lector resseguia amb els textos del Josep Vallverdú. És un projecte referencial i emblemàtic, que posa damunt la taula la singularitat de Ton Sirera front la fotografia barcelonina i ens permet adonar-nos de la seua propietat i diferència dels seus contemporanis.

“Ton Sirera no es limita a reproduir una actitud humana, sinó que s'interessa perquè l'home s'integri amb el paisatge de manera compacta”